

TV SYD
El-vej 2 B
6000 Kolding

Att. Hans Egon Lorenzen

RADIO- OG TV-NÆVNET

1. december 2010

Sagsnr:2009-011126
2009-012044
2009-012043

Ulrike Clade Christensen
Fuldmægtig, cand.jur.

ucc@bibliotekogmedier.dk
Direkte tlf.:3373 3334

Klager over sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer sendt på TV SYD

Klage

Flemming Leer Jakobsen har ved e-mail af 11. maj 2009 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om overtrædelse af forbuddet mod sponsorering af aktualitets- og nyhedsprogrammer i udsendelsen 19.30, sendt på TV SYD den 8. maj 2009 kl. 19.30.

Ved to e-mails af 15. maj 2009 har Flemming Leer Jakobsen endvidere indgivet to yderligere klager med samme anbringende vedrørende følgende to indslag, som ligeledes blev sendt i forbindelse med TV Syds udsendelse 19.30:

- Indslag med titlen "1-1-2" om politiets arbejde i forbindelse med en fodboldkamp sendt på TV SYD den 12. maj 2009 kl. 19.30,
- Indslag om AOS.dk, en arrangementskalender i region Syddjylland, sendt på TV SYD den 14. maj 2009 kl. 19.30.

Angående den første klage har klager anført følgende:

*"TV syd havde et indslag, hvor de d. 8. maj 2009 kl. 19:30 oplyser at de ændrer udsendelsen efter afgørelsen d. 7. maj 2009. De anlægger deres egen fortolkning, hvor de stadigvæk kan bringe sponsorreklamer i deres nyhedsudsendelse. Der var nemlig igen sponsorreklamer i et indslag om Melodi Grand prix. Denne gang for delika - delikate spacialiteter & Calle butikkerne syd for grænsen før og efter indslaget. Det er en overtrædelse af reklamebekendtgørelsen, som godt nok åbner op for reklamer. Men kun for ikke-kommercielt indhold i §31, stk.1."
(...)*

Angående indslaget med titlen "1-1-2" har klager anført følgende:

"Den 12. maj 2009 havde TV Syd et indslag kaldet 1-1-2, hvor de bringer en aktuell beskrivelse af Politiets arbejde i forbindelse med en fodboldkamp i Esbjerg imellem Esbjerg og Brøndby søndag d. 10. maj 2009. Det er ikke som TV syd vil hævde et feature indslag men en nyheds- og aktualitetsudsendelse, hvor der er sponsor-reklamer før og efter indslag for "HSM industri A/S" og "Varde biler". Det er en overtrædelse af forbuddet imod sponsorreklamer.

I indslaget er der overhovedet ingen billeder inde fra fodboldkampen på stadionet."

Endeligt har klager angående indslaget om AOS.dk anført følgende:

"TV syd bringer et indslag d. 14. maj 2009 kaldet for aos.dk. Aos.dk er en arrangementskalender, hvor man kan se kommende arrangementer i region syddjylland. Før indslaget er der i strid med forbuddet mod sponsoring reklamer for "HSM industri A/S" og "Calle butikkerne". Efter indslaget er der reklamer for "HSM industri A/S", "Calle butikkerne" og "Region syddjylland".

Aos.dk indslaget er ikke en feature, men et aktualitetsprogram med fremtidige arrangementer i TV syds sendeområde."

Beskrivelse

TV SYD A/S har som bilag til høringsvar af 8. juni 2009 tilsendt Radio- og tv-nævnet tre cd-rom med optagelser af de tre påklagede udsendelser, sendt kl. 19.30 hhv. den 8., 12. og 14. maj 2009 på TV SYD.

1. Udsendelsen med indslaget om Melodi Grand Prix, sendt den 8. maj 2009

Optagelserne på den indsendte cd-rom har en samlet længde på 30 minutter.

Efter en reklameblok vises lokale nyheder, som begynder med en animeret grafik med TV Syds logo, og derefter følger korte omtaler af enkelte nyhedsindslag. Nyhedsværten, som sidder ved et bord i et nyhedsstudie, siger:

"Det er TV Syd med lokale nyheder, reportager og en vejrudsigt, godaften."

I slutningen af nyhedsdelen siger nyhedsværten:

"Lige om lidt kan du her på TV Syd se en udsendelse om en ung kvinde her fra landsdelen, der har skrevet en af de sange, der i næste weekend er med i det internationale Melodi Grand Prix. Og så får du også en vejrudsigt."

Herefter vises et afsluttende skærmbillede med informationer om nyhedsudsendelsens redaktion, og øvrige tilknyttede medarbejdere, herunder fotografer, producer mv.

Nyhedsværten optræder ikke efter afslutningen af nyhederne, ligesom nyhedsstudiet ikke vises yderligere.

Umiddelbart derefter følger en sponsorkreditering, hvor der vises logoerne for Delika, delikate specialiteter og Calle butikkerne. Sponsorkrediteringen for Calle butikker er animeret, og under logoet kan læses følgende tekst:

"Vi handler med varer, der gør livet lidt sjovere!"

Krediteringen er underlagt følgende speak:

"Programmet er produceret med støtte fra Delika og Calle."

Det efterfølgende indslag på ca. 10 minutters længde handler om sangskriveren til vindingsangenen af det irske Melodi Grand Prix i 2009. Der vises bl.a. interviews med sangskriveren, som omhandler hendes deltagelse i Melodi Grand Prix, samt interviews med sangskriverens musikleærer og skoleinspektør, der har bidraget til succesen.

Udsendelsen følger endvidere forberedelserne til rejsen til Moskva, hvor finalerne af det internationale Melodi Grand Prix skal begynde 12. maj 2009.

Der fortælles desuden detaljeret om tilblivelsen af sangen, og der vises optagelser af sangskriverens arbejde ved klaveret med en sanger.

Indslaget afsluttes med en sponsorkreditering svarende til den i begyndelsen af programmet.

Derefter følger en vejrudsigt, som afsluttes med en animeret sponsorkreditering for NRG, SE (Sydenergi) og TREFOR, underlagt følgende speak:

"Vejrudsigten er sponsoreret af dit energiselskab."

2. Udsendelsen med indslaget "1-1-2", sendt den 12. maj 2009

Optagelserne på den indsendte anden cd har en samlet længde på 32 minutter.

Også denne udsendelse begynder med reklamer, efterfulgt af lokale nyheder. Nyhedsværten indleder nyhederne med ordene:

"God aften, og velkommen til TV Syds nyhedsudsendelse. Efter nyhederne sender vi programmet 1-1-2 om politiets arbejde under fodboldulykkerne forleden. Vi sender også en regional vejrudsigt."

Efter nyhedsindslagene siger nyhedsværten:

"Det var dagens nyheder. TV Syd var med politiet på arbejde, da fodboldkampen mellem Brøndby og Esbjerg, der udviklede sig til et masseslagsmål med over 80 anholdte. Det kan du se mere om nu, når vi om et øjeblik sender reportageprogrammet 1-1-2 her på kanalen."

Nyhedsdelen afsluttes med et skærmbillede med information om redaktionens medarbejdere mv., imens der nederst i på skærmen vises en bred hvid bjælke med TV SYDs logo og følgende tekst:

"Om lidt: 1-1-2"

Nyhedsværten optræder ikke efter afslutningen af nyhederne, ligesom nyhedsstudiet ikke vises yderligere.

Derefter følger en sponsorkreditering, hvor der vises logoer for sponsorerne Varde biler og HSM Industri, underlagt følgende speak:

"Programmet er produceret med støtte fra HSM Industri, og Varde Biler."

Derefter begynder indslaget 1-1-2 med blandt andet billeder af politi og andre beredskabsfolk og -fartøjer i udrykning.

Selve indslaget varer ca. 10 minutter og handler om politiets forberedende arbejde forud for en større fodboldkamp mellem Esbjerg og Brøndby, hvor der forventes slagsmål mellem fan-grupper og politiet.

Speakereren siger:

"Det er søndag eftermiddag på politigården i Esbjerg. Indsatslederen briefer sine gruppeførere. Om lidt tager en stor gruppe politifolk

til Esbjerg station, for at danne sig et overblik.

(...)"

Der præsenteres indsatslederens strategi og særlige forholdsregler for at undgå og håndtere sammenstød under den kommende foldboldkamp. Det omtales i det følgende i bl.a. interviews, at der navnlig ved kampe mod Brøndby tages særlige sikkerhedsforanstaltninger.

Efterfølgende vises optagelser fra før, under og efter fodboldkampen, og et tv-hold følger indsatslederen og hans gruppe i deres arbejde. Der oplyses ikke en konkret dato.

Der vises blandt andet sammenstød mellem politiet og fans, og der foretages mange anholdelser. Kameraet følger politiet tæt under hele forløbet, og særlig indsatslederens kommandoer og kommunikation via radioen kan høres tydeligt.

I baggrunden kommenterer speakereren hændelserne og forklarer situationerne og politiets tiltag.

I slutningen af programmet uddyber indsatslederen, hvorledes politiet også i fremtiden agter at forebygge og håndtere lignende tilfælde.

Programmet afsluttes med en sponsorkreditering magen til den i indslagets start, hvorefter der følger en ligeledes sponsoreret vejrudsigt.

3. Udsendelsen med indslaget "AOS.dk", sendt den 14. maj 2009

Også den 3. cd-rom indeholder indledningsvis reklamer. Derefter følger lokale nyheder og herefter indslaget "AOS.dk - Alt om Syddanmark." Den samlede optagelse varer 30 minutter.

Efter korte anmeldelser af nyhedsindslagene indleder nyhedsværten nyhederne med følgende ord:

"Vi er klar med en halv times regionale nyheder fra det syd- og sønderjyske, og lige efter nyhederne kan du se et input til spændende arrangementer du kan deltage i her i weekenden, og det er, når vi sender vores program "alt i Syddanmark."

Efter nyhedsindslagene siger nyhedsværten:

"Det var slut for den regionale nyhedsdækning her i udsendelsen. Om lidt kan i høre om spændende arrangementer her i landsdelen i vores program "Alt om Syddanmark"."

Hverken nyhedsværten eller nyhedsstudiet vises yderligere efter selve nyhederne, som afsluttes med et skærmbillede med information om medarbejdere i nyhedsudsendelsen. Nederst på skærmen kan der desuden læses:

"Om lidt: AOS.dk"

Lige inden indslaget "AOS.dk: Alt om Syddanmark" vises en sponsorkreditering for HSM Industri, og Calle Butikkerne.

Indslaget har en længde på ca. 10 minutter og begynder med forskellige grafisk animerede filmklip. Ordene "Alt om Syddanmark" og "AOS.dk" vises i store skrifttræk, der bevæger sig gennem billedet. Til sidst vises "aos.dk" i skærmstørrelse. Typografien med en farvet baggrund under bogstaverne "AOS" svarer til den, der er brugt på internetkalenderens egen hjemmeside, og der således tale om et logo. Også hjemmesiden har udover forkortelsen "AOS" titlen "Alt om Syddanmark".

Tilsvarende skærmbilleder med AOS.dk's logo og navnet "Alt om Syddanmark" vises mellem samtlige anmeldelser i programmet.

Udsendelsen omhandler forskellige kulturelle tilbud, arrangementer og forestillinger i det regionale område i den nærmeste fremtid.

Først omtales en kommende 60'er festival i Esbjerg. Efter interviews og klips fra forberedelserne og tidligere festivals vises der et skærmbillede i den nederste tredjedel af skærmen, hvor der kan læses:

*"Tresserfestival 16. maj kl. 12-24
www.b47.kivaweb.dk
Vognsbølparken, Esbjerg"*

Øverst i tekstboksen kan der ses logoet "AOS.dk" og "Alt om Syddanmark".

Imens siger speakeren:

"På lørdag er der tresserfestival for 23. gang, blandt andet med Illegal Eagles, Marmelades, Martin Wild og Africano."

Derefter følger der et indslag om en række udstillinger på midtjyske museer, og der omtales blandt andet, at der på Horsens Kunstmuseum to dage i maj er mulighed for at få en gennemgang af visse værker.

Herefter følger flere anmeldelser af gratis arrangementer, herunder gratis motionsundervisning på et torv i Horsens, en gå-forening, der arrangerer gratis gåture i Åbenrå, samt et jernaldermarked.

I forbindelse med anmeldelserne vises tilsvarende tekstbokse med information om arrangementerne, AOS.dk's logo og titlen "Alt om Syddanmark".

Endeligt anmeldes den aktuelle biograffilm "Engler og dæmoner", og der vises trailers fra filmen.

Programmet afsluttes med en sponsorkreditering svarende til den i indslaget begyndelse, og efterfølges af en sponsoreret vejrudsigt.

Høring

TV SYD har i udtalelse af 8. juni 2009 bl.a. anført følgende bemærkninger til Flemming Leer Jakobsens klage:

"(...)

Vi har på TV SYD, som hr. Flemming Leer nævner, ændret vores programflades opbygning, så sendetiden nu tydeligt er delt op i tre udsendelser: En nyhedsudsendelse, en daglig featureudsendelse og en vejrudsigt.

Det har vi gjort med udgangspunkt i Radio- og tv-nævnets afgørelse af 7. maj 2009. Allerede dagen efter, fredag den 8. maj 2009, var udsendelsen rettet til, så den efter vores mening lever helt op til gældende lovgivning.

I det følgende vil vi behandle de tre forskellige udsendelser, der har givet anledning til hr. Flemming Leers seneste klager.

Inden da vil vi helt overordnet redegøre for, hvordan vi på TV SYD anvender og forstår begrebet "feature". For os er en "feature" den gennemarbejdede udsendelse, der giver seerne mere og bedre information, end vi kan præstere i den almindelige nyheds- og aktualitetsproduktion. Nyheder er i sagens natur oftest produceret "på dagen", under tidspres og uden mulighed for at give seerne en grundig baggrund om et givent emne. I vores featureproduktion tilstræber vi netop, at der er tid og plads. Derfor er featureproduktion ofte mere kostbart end nyhedsproduktion. På den baggrund har vi valgt at lade vores features sponsorerer i henhold til gældende lovgivning.

En featureproduktion er for os ikke alene portrætter af legetøjssamlere eller reportager fra egnenes campingpladser. Det er også udsendelser, der går bag politiets arbejde, kulturlivet, naturoplevelser etc. Men i modsætning til nyhedsproduktion er emnerne netop ikke bundet op på det dagsaktuelle.

Flemming Leer har fremsendt klager over følgende tre programmer på TV SYD:

8.maj 2009:

Udsendelsen om den danske sangskriver Christina Schilling er produceret med støtte fra flere af TV SYDS sponsorer. Sponsoreringen sker på baggrund af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed §§ 11 stk. 1 og 32. Sponsoreringen er nøje holdt indenfor reglerne i bekendtgørelse 1368 både for så vidt angår kravet om, at nyheds- og aktualitetsprogrammer ikke må sponsoreres – og de enkelte programmer er klart identificerbare idet sponsors logo vises som minimum ved programmets slutning. Hele sendetiden mellem 19.30 og 20.00 der desuden som nævnt blevet tilpasset den afgang, som Radio- og tv-nævnet offentliggjorde 7. maj 2009. Således præsenterer vores vært nu alene nyhedsudsendelsen, mens featureudsendelsen og vejret præsenteres på anden vis.

12. maj 2009:

Programmet "Alt om Syddanmark" er produceret med støtte – jf. ovenstående. "Alt om Syddanmark" er en rundtur i det syd- og sønderjyske kultur- og fritidsliv. Udsendelsen behandler ikke eller kun sjældent emner, der efter de almindelige nyhedskriterier ville finde vej til TV SYD's nyhedsudsendelse. Vi vurderer, at der er tale om et featureprogram med klassisk featurestof, portrætter, vandreture i natur etc.

14. maj 2009:

Programmet 1-1-2 er produceret med støtte – jf. ovenstående. 1-1-2 er en ugentlig tilbagevendende featureudsendelse om politiets arbejde. I bemeldte uge handler 1-1-2 om afviklingen af en sportsbegivenhed, fodboldkampen mellem Esbjerg og Brøndby. Vi har på TV SYD ikke rettigheder til at vise billeder fra opgør i SAS Ligaen. Derfor er en væsentlig del af vores sportsdækning koncentreret om alt det, der sker rundt om kampene – som i dette tilfælde politiets arbejde. Andre uger handler 1-1-2 om politiets arbejde ved byfester, ny udrustning til politifolkene, politiets hunde, etc. Alt i alt featurestof i ordets klassiske forstand. 1-1-2 er efter vores opfattelse en featureudsendelse og kan ikke som hr. Flemming Leer mener betragtes som et nyhedsindslag.

(...)"

I yderligere høringsvar af 18. maj 2010 oplyste TV SYD endvidere vedrørende featureprogrammet 1-1-2, at:

"Det er kampen søndag den 10. maj, som baggrunds-featureen omhandler. Mandag den 11. maj dækkede vi tilskuer-uroen nyhedsmæssigt. Selve featuren tirsdag den 12. maj var et led i faste politimagasin 1-1-2, hvor vi følger politiet på deres forskellige indsatsområder – og altså i den påklagede feature politiets arbejde under en såkaldt højrisiko-kamp i superligaen."

TV SYD tilføjede i e-mail af 20. maj 2010, følgende oplysning til sagens behandling:

"...

Jeg kan i øvrigt supplerende oplyse, at vi løbende vurderer om vores features overholder reglerne om sponsering og derfor også sender en række features som ikke er sponserede. 19.30-fladen er altid opdelt i en nyhedsdel, en featuredel og en vejrudsigt, hvilket vi satte i værk som konsekvens af udfaldet af den første klage om vores brug af sponsorer."

Som svar på Radio- og tv-nævnets yderligere høring i sagen oplyste TV SYD i høringsvar af 18. august 2010 endeligt vedrørende programmet "AOS.dk" at:

"AOS.DK er et ugentlig kulturmagasinet. I magasinet fortæller TV SYD om kultur- og fritidslivet i en række features. Programmet bliver sendt hver torsdag.

AOS.DK udspringer af et kulturprojekt, som Region Syddanmark tog initiativ til i 2008. En række medievirksomheder i Region Syddanmark blev opfordret til at gå sammen om at sætte fokus på landsdelens kulturliv.

Der blev blandt meget andet etableret en hjemmeside, der drives af en række lokale aviser i fællesskab, www.aos.dk

Denne hjemmeside har TV SYD ingen økonomiske eller redaktionelle interesser i. TV SYDs del af kulturinitiativet består alene af tv-programmet AOS.DK. TV SYD modtager ikke produktionsstøtte eller andre former for direkte eller indirekte støtte fra de mediehuse, der driver hjemmesiden AOS.DK.

Titlen er valgt, fordi "AOS.DK" er det samlede kulturprojekts navn. Desuden understreger titlen fint, hvad vi ønsker med programmet – nemlig at fortælle "Alt om Syddanmark".

I yderligere høringsvar af 3. november 2010 har TV Syd på Radio- og tv-nævnets yderligere høring i sagen endvidere oplyst, at:

"TV SYDs tv-program "AOS.dk" er redaktionelt og økonomisk helt uafhængig af internet-portalen AOS.dk. TV SYDs medarbejdere researcher, forbereder, optager og redigerer selv de enkelte elementer i tv-programmet. TV SYD benytter sig af alle tilgængelige kilder i researchfasen, herunder de mange henvendelser, vi modtager direkte på redaktionen. Vi bidrager ikke med oplysninger til redaktionen bag internet-portalen AOS.dk, ligesom vi ikke modtager tips eller andre informationer direkte fra internet-portalens AOS.dks redaktion.

Der eksisterer et redaktionelt samarbejde mellem TV SYD og den anden public service-virksomhed i AOS.dk-samarbejdet, TV 2 / FYN. TV SYD og TV 2 / FYN udveksler løbende indslag til brug for de respektive udgaver af tv-programmet AOS.dk. Denne udveksling foregår uden afregning mellem TV 2 / FYN og TV SYD.

TV SYDs tv-program AOS.dk bliver hver uge offentliggjort på internet-portalens AOS.dk. Der bliver ikke udvekslet penge eller ydelser i den forbindelse. TV SYD betragter offentliggørelsen som en del af den almindelige markedsføring af tv-programmet og TV SYD generelt. Det er TV SYDs politik at tillade, at organisationer, virksomheder og enkeltpersoner vederlagsfrit kan linke til TV SYDs tv-indslag, hvis det sker med tydelig kildeangivelse. Således også i dette tilfælde.

Kort sagt: TV SYD har ingen ejerandele i AOS.dk P/S og TV SYD er ikke på anden vis økonomisk eller redaktionelt engageret i internet-portalens AOS.dk. Internet-portalens drives økonomisk og redaktionelt alene af Syddanske Medier, Fynske Medier og Vejle Amts Folkeblad."

I høringsvar af 12. november 2010 har TV SYD som svar på Radio- og tv-nævnets høring vedr. sponsorkrediteringer for Calle Butikker oplyst følgende:

"Som svar på fornyet høring i mail af 26. oktober 2010 har jeg indhentet nedenstående udtalelse fra Herbert Andresen, der på vegne af Calle Butikkerne har indgået aftalen om de pågældende sponsorater:

"På forespørgsel fra TV SYD kan jeg oplyse, at Calle Butikkerne i en årrække har brugt sloganet "Vi handler med varer, der gør livet lidt sjovere!" ivores tilbudsaviser og anden markedsføring. Jeg kan ikke præcist tidsfæste, hvornår vi begyndte at bruge dette slogan. Det fremgår dog af omtale af min fars 70 års fødselsdag i april 2006, at

det var vore butikkers velkendte slogan – og det var det indtil Fleggaard-koncernen overtog Calle Butikkerne pr. 15. marts 2010.

Ovenstående svar er fremsendt til TV SYD i mail den 6. november 2010 og vedhæftes mail med dette svarbrev sammen med link til avis-omtale af Antoni Andresens 70 års fødselsdag ligesom der medsendes XPS-fil med eksempel på tilbudsavis fra Calle Butikkerne, der i TV SYDs sendeområde var velkendte som en kæde af grænsehandels-butikker.

...”

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, stk. 1, nr. 2, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 477 af 6. maj 2010, på sit møde den 23. november 2010 behandlet sagen og skal udtale:

Flemming Leer Jakobsen har den 11. og 15. maj 2009 klaget til Radio- og tv-nævnet med anbringende om ulovlig sponsorering i forbindelse med tre udsendelser, sendt på TV SYD hhv. den 8., 12. og 14. maj 2009.

I den første klage anføres, at der forekommer sponsorkrediteringer i en nyhedsudsendelse. I de to yderligere klager anføres, at de påklagede indslag har karakter af aktualitetsudsendelser. Klager er derfor af den opfattelse, at sponsorering af programmerne er sket i strid med forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer.

Indledningsvis skal Radio- og tv-nævnet bemærke, at sagen afgøres efter de på udsendelsestidspunktet gældende regler, jf. lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007 om radio- og fjernsynsvirksomhed og bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn. De nugældende regler findes i lovbekendtgørelse nr. 477 af 6. maj 2010 om radio- og fjernsynsvirksomhed og bekendtgørelse nr. 105 af 28. januar 2010 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber.

I henhold til radio- og fjernsynslovens § 84, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007 om radio- og fjernsynsvirksomhed må nyheds- og aktualitetsprogrammer i fjernsyn ikke sponsoreres. Bestemmelsen gentages i § 31, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn.

Bestemmelsens stk. 3 indeholder en definition af begrebet ”aktualitetsprogrammer”. Heraf følger, at der herunder alene forstås programmer, der

direkte vedrører nyheder af politisk eller samfundsmæssig betydning, såsom programmer der består af kommentarer til nyheder eller politiske holdninger til nyheder, aktuelle begivenheder m.v.

1. Om udsendelsernes opdeling

Der henvises til Radio- og tv-nævnets afgørelse af 7. maj 2009, hvor Radio- og tv-nævnet fandt, at TV SYDs 19:30-udsendelse ikke var tydeligt opdelt i flere enkelte programmer, og derfor havde karakter af ét samlet program. Eftersom en del af programmet ved siden af andre programdele omfattede lokale nyheder, fandtes sponsorkrediteringer i forbindelse med sport, feature og vejrudsigter at være i strid med forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer.

Radio- og tv-nævnet skal til de nærværende programmets opdeling bemærke følgende:

I alle tre udsendelser adskilles nyhedsdelen fra de efterfølgende programmer både gennem skærbilleder og nyhedsværtens mundtlige informationer.

Hvad angår udsendelsen vist den 8. maj 2009 bemærker Radio- og tv-nævnet dog, at opdelingen ikke er lige så tydelig som i to øvrige udsendelser, hvor der på det afsluttende skærbillede efter nyhederne kan læses:

"Om lidt: 1-1-2" og "Om lidt: aos.dk".

Nyhedsværten forekommer imidlertid i alle tre udsendelser kun i den egentlige nyhedsdel af programmet, og heller ikke nyhedsstudiet vises i eller mellem de efterfølgende programdele. Efter Radio- og tv-nævnets vurdering foreligger der således ikke den samme kontinuitet i det samlede programforløb som i udsendelsen, der blev behandlet i Radio- og tv-nævnets nævnte tidligere afgørelse. De foreliggende udsendelser fremstår derfor for seeren ikke som ét nyhedsprogram med flere indslag, men som en række af flere selvstændige programmer.

Radio- og tv-nævnet finder på denne baggrund, at alle tre indsendte 19:30 udsendelser fra hh. 8., 12. og 14. maj 2009 kan anses som bestående af flere selvstændige programmer med lokale nyheder, feature og vejrudsigter.

Sponsorering af de påklagede separate featureudsendelser er derfor ikke nødvendigvis i strid med forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsudsendelser, men der kræves en konkret vurdering af de enkelte programmer.

2. Vurdering af de påklagede programmer

Et program i fjernsyn må jf. radio- og fjernsynslovens § 84, stk. 1, og reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1, ikke sponsoreres, når der er tale om et om program der har karakter af et aktualitets- eller nyhedsprogram.

I henhold til reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 2, forstås ved aktualitetsprogrammer alene programmer, der direkte vedrører nyheder af politisk eller samfundsmæssig betydning, såsom programmer der består af kommentarer til nyheder eller politiske holdninger til nyheder, aktuelle begivenheder m.v. Begrebet nyhedsprogrammer defineres ikke hverken i loven eller bekendtgørelsen.

TV Syd har i hørings svar af 8. juni 2009 oplyst, at stationen arbejder med begrebet "feature". Stationen har blandt andet anført, at:

" For os er en "feature" den gennemarbejdede udsendelse, der giver seerne mere og bedre information, end vi kan præstere i den almindelige nyheds- og aktualitetsproduktion. Nyheder er i sagens natur oftest produceret "på dagen", under tidspres og uden mulighed for at give seerne en grundig baggrund om et givent emne. I vores featureproduktion tilstræber vi netop, at der er tid og plads. Derfor er featureproduktion ofte mere kostbart end nyhedsproduktion.

(...)

En featureproduktion er for os ikke alene portrætter af legetøjssamlere eller reportager fra egnenes campingpladser. Det er også udsendelser, der går bag politiets arbejde, kulturlivet, naturoplevelser etc. Men i modsætning til nyhedsproduktion er emnerne netop ikke bundet op på det dagsaktuelle."

På denne baggrund er stationen ikke af den opfattelse, at de tre påklagede programmer, som falder ind under stationens eget begreb af et feature, er sendt i strid med forbuddet mod sponsoring af nyheds- og aktualitetsprogrammer.

Stationen har i supplerende hørings svar af 20. maj 2010 desuden oplyst, at TV SYD løbende vurderer, om stationens features overholder reglerne om sponsoring og derfor også sender en række features, som ikke er sponserede.

Radio- og tv-nævnet skal hertil bemærke, at det, som stationen selv anfører, altid er afhængig af en konkret vurdering, hvorvidt et program falder ind under bestemmelsernes anvendelsesområde.

Efter Radio- og tv-nævnets opfattelse kan programmer, som giver seerne en grundig baggrund om visse emner, netop være af en sådan karakter, at de kan være omfattet af forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer.

I det følgende skal det undersøges, hvorvidt de tre påklagede feature-programmer er i strid med dette forbud.

a. Programmet om Melodi Grand Prix

Det påklagede program om sangskriveren, der har bidraget til Melodi Grand Prix 2009 med en sang til Irland, sponsorkrediteres i starten og slutningen af programmet.

Programmet har efter Radio- og tv-nævnets vurdering en vis aktualitetsværdi, eftersom finalen på tidspunktet for programmets udsendelse er umiddelbart forestående.

For at falde indenfor forbuddets anvendelsesområde, skal programmet imidlertid have karakter af et nyhedsprogram eller et aktualitetsprogram, jf. reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1 og 3.

I henhold til bestemmelsens stk. 3, forstås ved aktualitetsprogrammer alene programmer, som direkte vedrører nyheder af politisk eller samfundsmæssig betydning, såsom programmer der består af kommentarer til nyheder eller politiske holdninger til nyheder, aktuelle begivenheder m.v.

Det foreliggende program har efter Radio- og tv-nævnets opfattelse ikke karakter af et nyhedsprogram.

Programmet vedrører efter Nævnets vurdering heller ikke nyheder af politisk eller samfundsmæssig betydning, og består navnlig ikke af kommentarer til nyheder eller politiske holdninger til nyheder, aktuelle begivenheder m.v. i bestemmelsens forstand. Nævnet finder på denne baggrund heller ikke, at programmet har karakter af et aktualitetsprogram, der er omfattet af forbuddets beskyttelsesområde.

Radio- og tv-nævnet finder derfor ikke, at sponsoreringen af programmet om Melodi Grand Prix, sendt den 8. maj 2009, er sket i strid med § 84, stk. 1, og reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1. og 2.

Nævnet har imidlertid bemærket, at der i en sponsorkreditering før og efter programmet indgår følgende slogan i et animeret element:

"Vi handler med varer, der gør livet lidt sjovere!"

I henhold til § 80, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007 om radio- og fjernsynsvirksomhed og § 27, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn skal sponsorerede programmer klart kunne identificeres ved, at sponsorens navn, logo eller andet symbol, herunder en angivelse af sponsorens produkt, tjenesteydelse eller et kendemærke herfor, er angivet ved programmets begyndelse, slutning eller begge steder. Det er yderligere specificeret i bekendtgørelsens § 27, stk. 5, 1. pkt., at angivelsen af sponsorer i fjernsyn kan finde sted i form af bevægelige billeder indeholdende sponsors navn, logo, produkt eller tjenesteydelse.

Det følger heraf, at angivelse af en slogan kun er tilladt, for så vidt sloganet er del af sponsorens logo. Det afgørende vil i den forbindelse være, om sponsorens sædvanlige logo – det logo, som identificerer sponsoren – indeholder sloganet.

Radio- og tv-nævnets har anmodet TV SYD at oplyse, hvorvidt det nævnte slogan er en fast bestanddel af sponsorens navn, logo eller varemærke.

Som svar herpå har TV Syd fremsendt sponsorens udtalelse med bilag, hvor det oplyses, at det nævnte slogan i en årrække er blevet brugt i tilbudsaviser og anden markedsføring, og udgør et velkendt slogan for Calle Butikkerne.

Idet sloganet således ikke er en del af sponsors logo, men udelukkende bruges i forbindelse med sponsorens øvrige markedsføring, er brug af sloganet i strid med ovennævnte regler, hvorefter kun angivelse af sponsors navn, logo, produkt eller tjenesteydelse er tilladt.

På denne baggrund finder Nævnet, at der i forbindelse med programmet om Melodi Grand Prix, sendt den 8. maj 2009, er sket en overtrædelse af radio- og fjernsynslovens § 80, stk. 1, og reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1 og 5, for så vidt angår sponsorkrediteringen for Calle Butikker.

b. Programmet "1-1-2"

Udsendelsen indeholder sponsorkrediteringer både i starten og slutningen af programmet.

Programmet omhandler politiets forberedelser forud for en fodboldkamp, og tv-holdet følger herefter politiet tæt under indsatsen ved selve kampen. Der vises blandt andet anholdelser af personer, og indsatslederen giver en del baggrundsinformation til politiets strategier og fremgangsmåder.

TV SYD har i hørings svar af 18. maj 2010 oplyst, at den i programmet omhandlede fodboldkamp fandt sted søndag den 10. maj, dvs. to dage før udsendelsen. Det oplyses desuden, at stationen mandag den 11. maj dækkede urolighederne nyhedsmæssigt.

TV SYD anfører endvidere, at:

“Selve featuren tirsdag den 12. maj var et led i faste politimagasin 1-1-2, hvor vi følger politiet på deres forskellige indsatsområder – og altså i den påklagede feature politiets arbejde under en såkaldt højrisiko-kamp i superligaen.”

Radio- og tv-nævnet skal bemærke følgende:

Uroligheder og anholdelser under en større lokal fodboldkamp må efter Radio- og tv-nævnets vurdering betegnes som nyheder af en vis samfundspolitisk betydning i henhold til radio- og fjernsynslovens § 84, stk. 1, og reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1. og 3.

Programmet har en tæt tidsmæssig sammenhæng med den kun to dage gamle nyhed om urolighederne. Seeren oplyses endvidere via indsatslederens kommentarer indgående om de konkrete hændelser og politiets fremgangsmåde i situationen. Oplysninger af mere overordnet karakter om politiets generelle fremgangsmåde ved denne type indsatser synes i lyset af de dramatiske aktuelle billeder og kommentarer hertil imidlertid kun at have mindre vægt i den samlede udsendelse.

Efter Radio- og tv-nævnets vurdering vedrører programmet 1-1-2 således direkte nyheder af samfundspolitisk betydning og har karakter af et aktualitetsprogram, der er omfattet af forbuddets beskyttelsesområde.

Radio- og tv-nævnet finder på denne baggrund, at sponsoreringen af programmet 1-1-2, sendt den 12. maj 2009, er sket i strid med § 84, stk. 1, og reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1. og 2.

c. Programmet “AOS.dk: Alt om Syddanmark”

Programmet, som ligeledes er sponsoreret, indeholder en række indslag om forskellige aktuelle kulturelle tilbud i regionen.

Selvom programmet har en vis aktualitetsværdi og omhandler aktuelle og kommende kulturelle begivenheder, finder Nævnet ikke, at programmet har en karakter, der kan anses som at være omfattet af forbuddets beskyttelsesområde. Programmet har således hverken karakter af et nyhedsprogram eller aktualitetsprogram i bestemmelsens forstand, idet det ikke

vedrører nyheder af politisk eller samfundsmæssig betydning i bestemmelsens forstand.

Radio- og tv-nævnet finder derfor ikke, at sponsoreringen af programmet "AOS.dk: Alt om Syddanmark", sendt den 14. maj 2009, er sket i strid med § 84, stk. 1, og reklamebekendtgørelsens § 31, stk. 1. og 2.

Radio- og tv-nævnet har imidlertid bemærket, at hjemmesiden AOS.dk eksponeres på forskellige måder i forbindelse med programmet, idet hjemmesidens adresse og logo blandt andet indgår i udsendelsens titel, og vises gentagne gange i programmet.

Forholdet kan således for det første berøre reklamebekendtgørelsens kapitel 4 om sponsorering af programmer, idet en evt. sponsor ikke er krediteret i henhold til reglerne herom.

TV SYD har i høringsvaret af 18. august 2010 bl.a. anført, at:

"AOS.DK udspringer af et kulturprojekt, som Region Syddanmark tog initiativ til i 2008. En række medievirksomheder i Region Syddanmark blev opfordret til at gå sammen om at sætte fokus på landsdelens kulturliv.

Der blev blandt meget andet etableret en hjemmeside, der drives af en række lokale aviser i fællesskab, www.aos.dk

..."

Yderligere oplyses bl.a., at der ikke er modtaget direkte eller indirekte økonomisk støtte i forbindelse fra de mediehuse, der driver hjemmesiden AOS.dk, og at TV SYD heller ikke i øvrigt har økonomiske eller redaktionelle interesser i hjemmesiden AOS.dk.

Endvidere har TV SYD i skrivelse af 3. november 2010 oplyst, at TV SYD ikke har ejerandele i selskabet AOS.dk P/S, som ejer internetportalen AOS.dk. Det anføres bl.a., at indslagene i tv-programmet AOS.dk også redaktionelt er helt uafhængig af internet-portalen AOS.dk, idet programmerne researches, forberedes og redigeres af TV SYDs medarbejdere selv, ligesom der ikke modtages informationer direkte fra internetportalen AOS.dk.

Efter Radio- og tv-nævnets vurdering er der ikke således ikke ydet direkte eller indirekte tilskud fra internetportalen AOS.dk. til tv-programmet, og forholdet er derfor ikke omfattet af reglerne om sponsorering i henhold til reklamebekendtgørelsens kapitel 4.

Spørgsmålet er imidlertid, om programmet indeholder skjult reklame for internetportalen AOS.dk.

I henhold til § 72 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007 om radio- og fjernsynsvirksomhed og § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn, skal reklamer kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer. Reklamer i fjernsyn må kun sendes i blokke, som placeres mellem programmerne, jf. radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, samt reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1.

Skjult reklame defineres i henhold til den på udsendelsens tidspunkt gældende artikel 1c) i direktiv 89/552 EØF (som senere ændret ved direktiv 2007/65/EF) som følger: "mundtlig eller visuel fremhævelse af varer eller tjenesteydelser eller af en vareproducents eller en tjenesteydelsesleverandørs navn, varemærke eller aktiviteter i programmer, når fremhævelsen er tilsigtet fra tv-radio-spredningsorganets side i reklameøjemed og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse. En fremhævelse anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod vederlag eller lignende betaling." For at udgøre skjult reklame skal fremhævelsen altså opfylde tre kumulative betingelser: Fremhævelsen skal være tilsigtet fra tv-radio-spredningsorganets side; den skal være i reklameøjemed, og den vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse.

Da skjult reklame er tilsigtet, kan det i praksis være ret vanskeligt at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer m.v.

Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "fjernsyn uden grænser" i forbindelse med tv-reklamer (2004/C 102/02) bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse" af en vare eller tjenesteydelse eller en virksomheds varemærke eller navn: Det urimelige kan bl.a. ligge i, at mærket eller den pågældende vare eller tjenesteydelse optræder gentagne gange eller fremhæves på en særlig måde. I den forbindelse skal der tages hensyn til det redaktionelle indhold i de udsendelser, disse elementer indsættes i. Hvis en vare f.eks. fremhæves uden berettigelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold eller på grund af en påvirkning, som det redaktionelle indhold er blevet udsat for i kommercielt øjemed, tyder det på, at der foreligger skjult reklame.

Radio- og tv-nævnet er af den opfattelse, at der sker tydelige fremhævelser af internetportalen AOS.dk i forbindelse med programmet, både ved

selve titlen og visning af internetadressen i udsendelsens start og undervejs.

TV SYD har som ovenfor angivet anført, at der ikke er modtaget direkte eller indirekte økonomisk støtte i forbindelse med produktionen af tv-programmet fra internet-portalen AOS.dk. eller fra de mediehuse, der driver hjemmesiden AOS.dk, og at TV SYD heller ikke i øvrigt har økonomiske eller redaktionelle interesser i hjemmesiden AOS.dk.

I henhold til ovennævnte regler om skjult reklame er økonomiske eller anden egeninteresse fra tv-stationen i det fremhævede mærke, tjenesteydelser eller vare imidlertid ikke alene udslagsgivende ved vurderingen af, om der foreligger skjult reklame.

Spørgsmålet er, om fremhævelserne af internetportalen AOS.dk går ud over, hvad der kan anses for at være berettiget i forhold til programmets redaktionelle indhold.

Radio- og tv-nævnet skal bemærke, at brugen af navnet AOS.dk og visningen af logoet i et vist omfang kan være redaktionelt begrundet, idet anmeldelserne i programmet i henhold til TV SYDs høringssvar udgør TV SYDs bidrag til et samlet kulturprojekt, som ligesom internetportalen har navnet AOS.dk.

TV Syd har herom blandt andet anført, at:

"...

Titlen er valgt, fordi "AOS.DK" er det samlede kulturprojekts navn. Desuden understreger titlen fint, hvad vi ønsker med programmet – nemlig at fortælle "Alt om Syddanmark".

..."

Nævnet er imidlertid af den opfattelse, at forskellen mellem internetportalen og kulturprojektet ikke er tydeligt for seeren. Efter Nævnets opfattelse kan seeren kun opfatte angivelsen "AOS.dk" som internetadressen til den af de deltagende mediehuse oprettede internetportal. Nævnet skal i denne forbindelse bemærke, at der i tilfælde, hvor et kulturprojekt og en internetportal som det foreliggende har identiske navne, bør udvises særlig forsigtighed ved henvisninger.

De gentagne visninger af AOS.dk's logo i tekstboks i forbindelse med enkelte arrangementer, kan efter Radio- og tv-nævnets vurdering af seeren opfattes som en opfordring til at besøge internetportalen AOS.dk. Endvidere er også titlen "Alt om Syddanmark" identisk med den titel, der frem-

går af selve internetportalen. Også for så vidt angår denne bør der efter Nævnets opfattelse udvises særlig forsigtighed, for at undgå forveksling med internetportalen med samme titel.

På baggrund af visningernes fremtrædende grafiske form, valg af identiske titler uden oplysning til seeren om det bagvedliggende kultursamarbejde, samt hyppigheden af fremhævelserne foreligger der efter Radio- og tv-nævnets vurdering en eksponering af internetportalen AOS.dk, som går ud over, hvad der kan anses som redaktionelt berettiget på baggrund af TV SYDs del i det samlede kulturprojekt med samme navn.

Radio- og tv-nævnets finder derfor, at programmet indeholder uberettigede fremhævelser af internetportalen AOS.dk i strid med reglerne om skjult reklame.

Radio- og tv-nævnet henviser i øvrigt til bemærkningerne om sponsorkrediteringen for Calle Butikker, som ligeledes vises før og efter det foreliggende program, og som på samme måde udgør en overtrædelse af radio- og fjernsynslovens § 80, stk. 1, og reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1 og 5.

På baggrund heraf har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Programmet 1-1-2, sendt på TV SYD den 12. maj 2009, er sponsoreret i strid med forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer i henhold til § 84, stk. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007, samt § 31, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn.

Programmerne om Melodi Grand Prix og "AOS.dk - Alt om Syddanmark", sendt på TV Syd den 12. og 14. maj 2009, er ikke sponsoreret i strid med forbuddet mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer i henhold til § 84, stk. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007, samt § 31, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn. I forbindelse med begge programmer er der imidlertid sket overtrædelser af radio- og fjernsynslovens § 80, stk. 1, og reklamebekendtgørelsens § 27, stk. 1 og 5, for så vidt angår sponsorkrediteringer for Calle Butikker.

Programmet "AOS.dk – Alt om Syddanmark", sendt den 14. maj 2009 på TV SYD, indeholder endvidere skjult reklame i strid med § 72 og § 73, stk. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, lovbekendtgørelse nr. 338 af 11. april 2007, samt § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1368 af 15. december 2005 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn.

Christian Scherfig
formand

/ Ulrike Clade Christensen
nævnsekretær

Kopi til:

Klager Flemming Leer Jakobsen